

ETENE ja sote

Ritva Halila
Ylilääkäri, pääsihteeri

Sidonnaisuudet

- ei kaupallisia sidonnaisuuksia
- STM, HY
- SLL/Duodecim
- EGE, EN

ETENE

- perustettu v. 1998 - lisäys potilaslakiin ja valtioneuvoston asetus valtakunnallisesta terveydenhuollon eettisestä neuvottelukunnasta
- pj, vpj ja 18 jäsentä (+ varajäsenet), näistä neljä kansanedustajaa
- v. 2009 toiminta-alueen muutos laajeni sosiaalihuoltoon

Mitä ETENE voi antaa Suomen sosiaali- ja terveydenhuollolle?

- neuvoa-antava, vallaton neuvottelukunta
- moniammatillinen, moniääninen ja monialainen osaaja; yhdessä pöydässä asiakkaat/potilaat, alan ammattihenkilöt ja tutkijat, palveluiden järjestäjät, poliitikot
- lausunnot perustuvat neuvottelukunnan keskusteluihin, taustatietoihin, asiantuntijakuulemisiin
- toiminta kaikilta osin julkista
- www.etene.fi

ETENEn tehtävät:

- käsittelee sosiaali- ja terveysalaan sekä potilaan ja asiakkaan asemaan liittyviä eettisiä kysymyksiä periaatteelliselta kannalta
- antaa suosituksia, lausuntoja
- tekee aloitteita
- toimii asiantuntija-apuna
- herättää yhteiskunnallista keskustelua
- välittää tietoa sosiaali- ja terveysalan kansallisista ja kansainvälisistä eettisistä kysymyksistä ja niiden käsittelystä ja kehityksestä

Käsitlemme

sosiaali- ja terveysalaan sekä potilaan ja asiakkaan asemaan liittyviä eettisiä kysymyksiä periaatteelliselta kannalta.

Valtakunnallinen sosiaali- ja

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE

Ajankohtaista

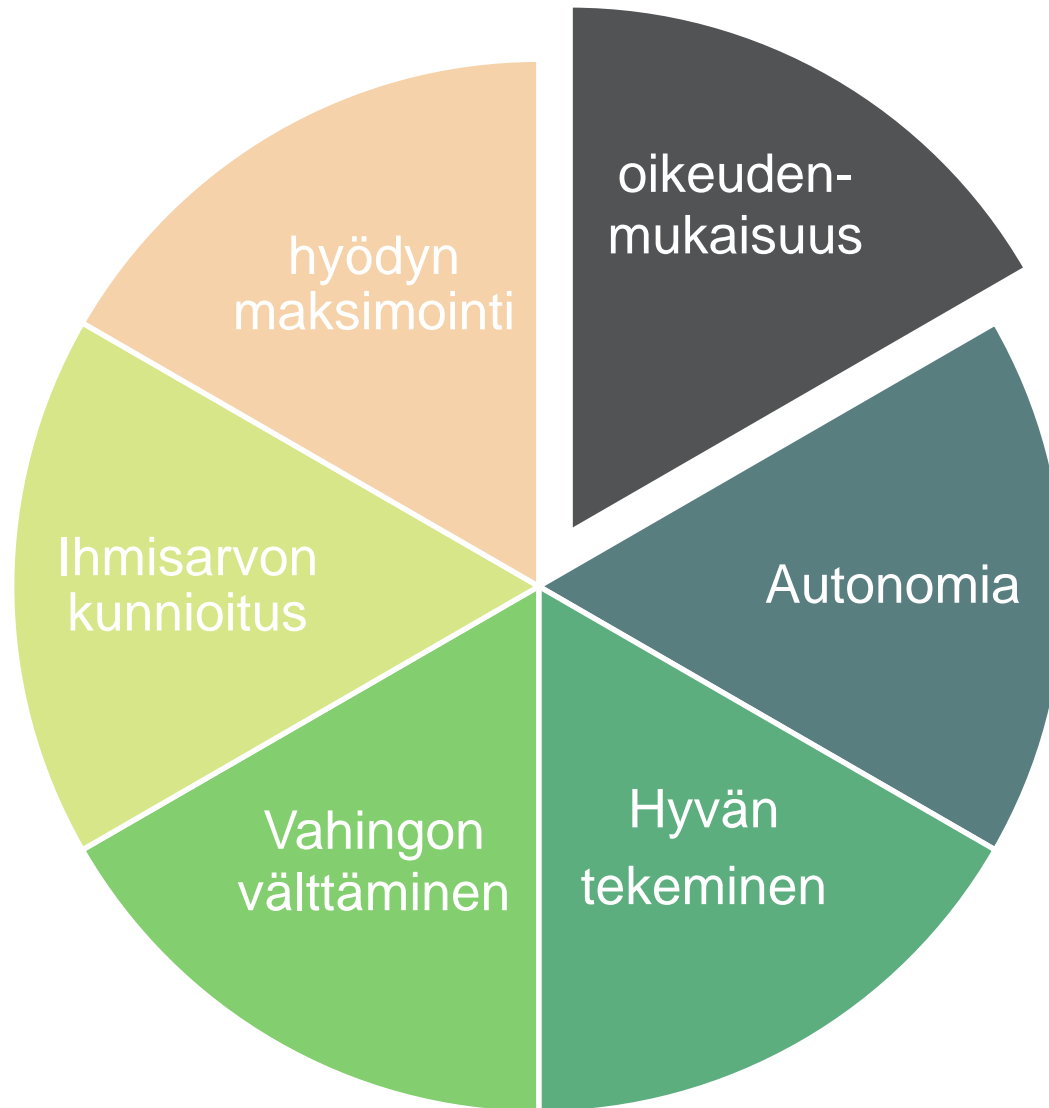

6 Ritva Halila

ETENE ja Sote

- sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ETENE on nähnyt paljon perusteita ja hyviä tavoitteita
 - oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus
 - väestön vanheneminen
 - hinta
 - terveyden edistäminen - sairauksien hoito
 - autonomia - heitteillejätö

Sote- ja maakuntauudistus

- ETENE näkee tärkeänä että uudistus toteutuu: laajemmat hartiat → mahdollisuudet oikeudenmukaisuuteen lisääntyvät
- aluejako / alueiden määrä poliittinen päätös
- peruspalveluiden turvaaminen lähipalveluina tärkeää myös alueiden koon kasvaessa
- laajan päivystyksen päätökset eivät välttämättä lisää yhdenvertaisuutta, vaikka tekninen osaaminen turvataan paremmin
- nyt jo nähtävissä henkilöstön siirtymistä laajan päivystyksen keskuksiin
- Lainsäädäntö mahdollistaa mutta ei takaa muutosta toiminnassa. Tarvitaan asennemuutos

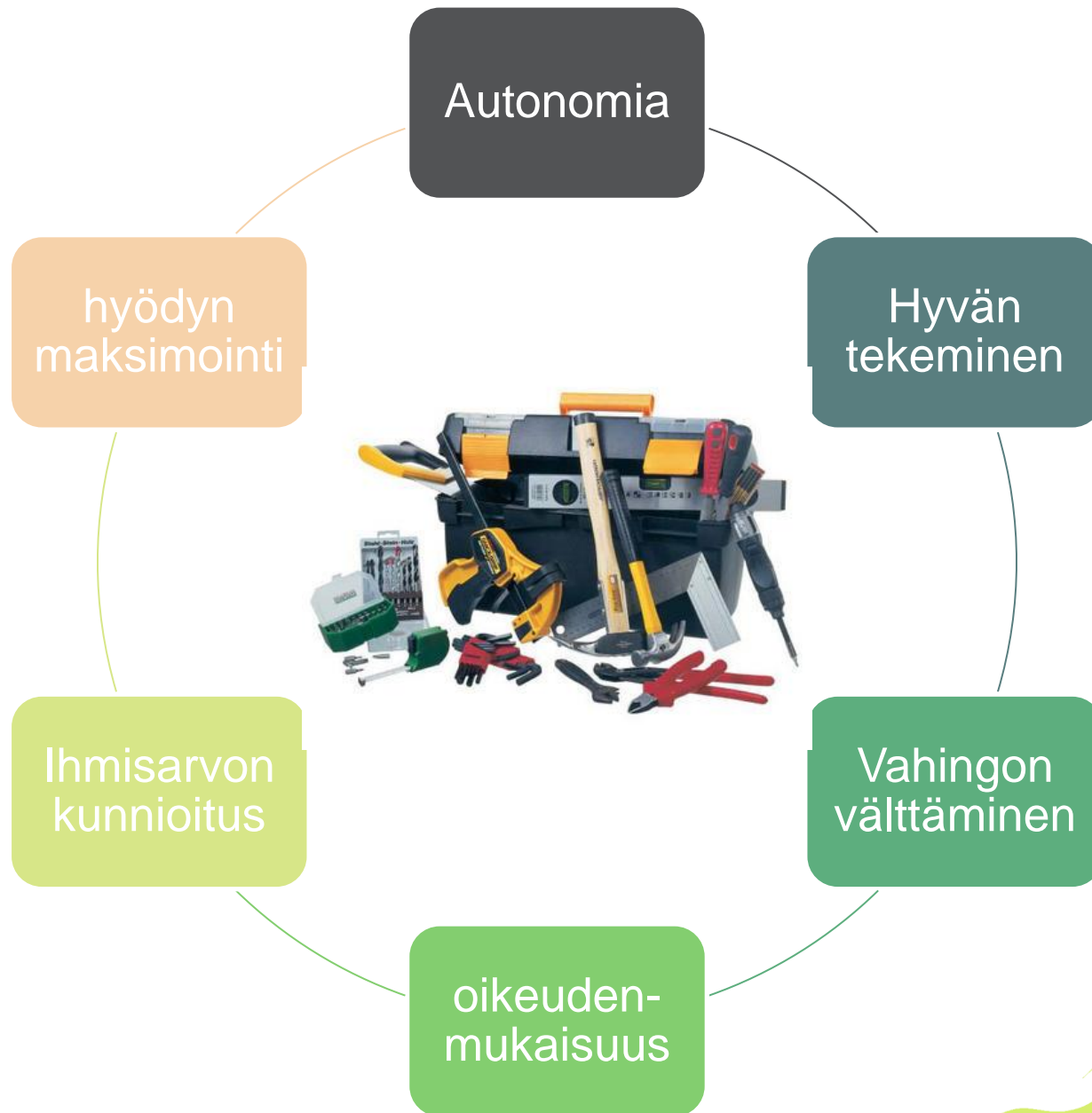
- Järjestäjiä vähemmän, yhteistyö ja ehkä myös muutoksen ja toiminnan seuranta paranee.
- mahdollisuudet paranevat esim. saattohoidon käytäntöjen yhtenäistämiseen
- perusoikeuksiin puuttuminen sosiaali- ja terveydenhuollossa viranomaistoimintaa - voi tulla ongelmaksi
- Syntyy kuitenkin uusi rajapinta palvelut - terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Kuntien toiminta terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä elintärkeää

Valinnanvapauslakiluonnos

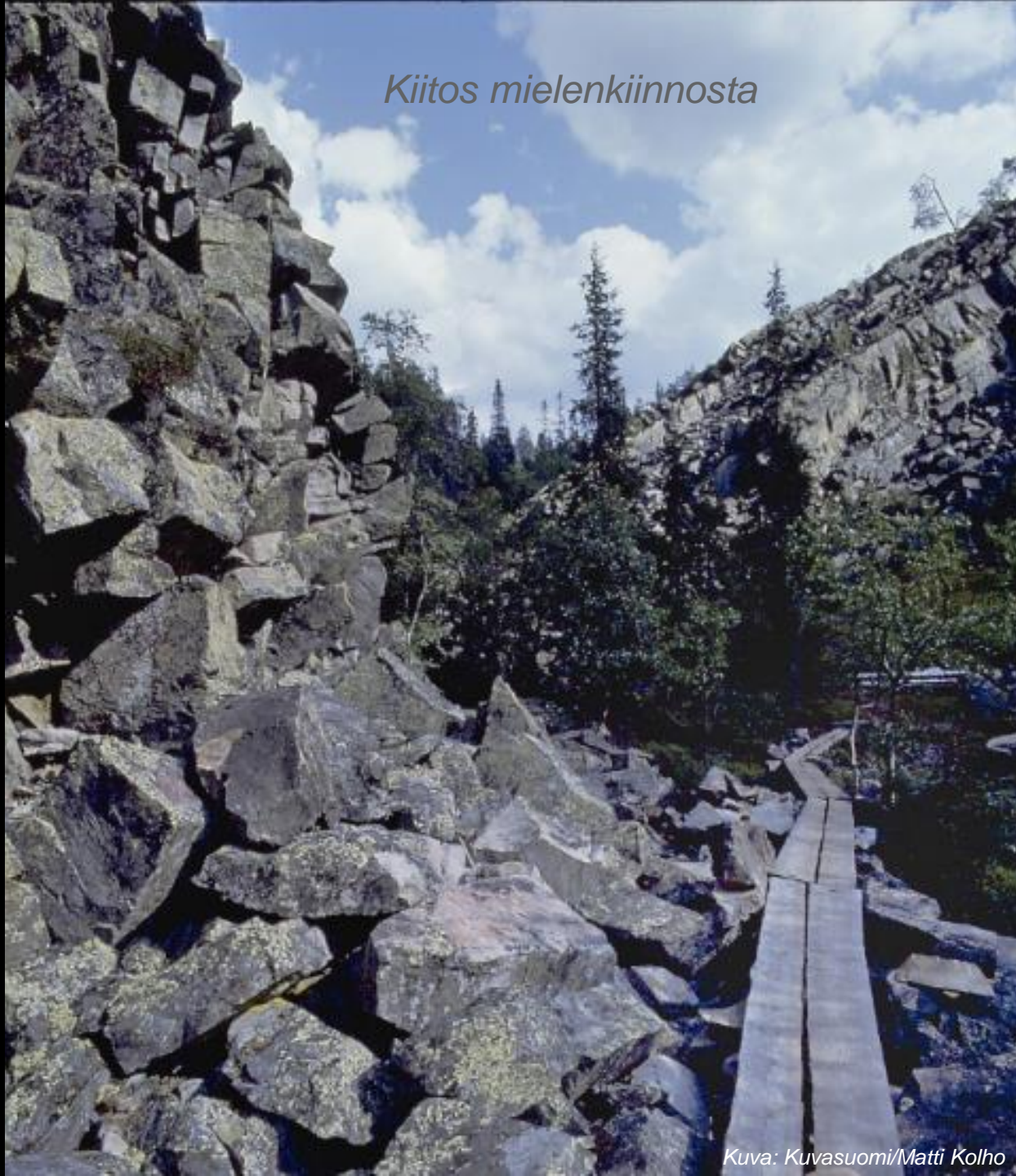
- lausuntokierros meneillään; ETENE antanut lausuntonsa
- ongelmallinen rakenne: epäselvää mitä kuuluu valinnanvapauden piiriin
- monia palveluita tarvitsevien palveluintegraatio erittäin haasteellinen
- rakenne byrokraattinen: monenlaista ilmoitusmenettelyä
- laadukkaat palvelut - laatumittareita ei käytössä
- puuttuu vaikutusarvioita;
- koska mittareita ei käytössä, sote-keskuksen valinta perustuu mainontaan ja mielikuviin
- pilottiprojektit meneillään - tulokset vasta lain hyväksymisen jälkeen

- sosiaalihuolto: asiakas voi valita sote-keskuksen jossa neuvonta ja ohjaus - jos sitäkään
- → asiakas ei välttämättä tiedä mitä valitsee
- julkisen sektorin asema kohtuuton - rakenne vielä täysin avoinna, it-järjestelmät keskeneräiset → kuitenkin samalla viivalla
- pakkoyhtiöittäminen ja pakkovalinta
- henkilöstön siirtymistä julkiselta sektorilta yksityiselle / yrityksiin ei pysty ennakoimaan
- → kenenkä valinnanvapauden laki pyrkii turvaamaan?

- laki keskeneräinen - todella kiireellinen, jopa epäinhimillinen aikataulu
- massiivisen suuri muutos koko sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteisiin
 - karahtanut kiville jo aiemmin
 - tällä hallituskaudella yhdistetty maakuntaudistus
 - vaikutuksia ei pysty arvioimaan
 - ei esimerkkejä muista maista
- onko kiire välttämätön?

Kiitos mielenkiinnosta

Kuva: Kuvasuomi/Matti Kolho